

בית

מרן

לעיני מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

הרב המקדים: הרב ד"ר אליהו שוסהיים הי"ד
ד"ר ארנון אפרת

שיעורו השבועי
של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בבית"ד העליון
הנאמן הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

נערך ע"י: הרה"ג רבי **יצחק לוי שליט"א**
רבה הראשי של העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

ערש"ק
כ"ז טבת תשע"ט
פרשת וארא
מסעי' (א) אבד (תוספת חלק)
זמנת ספרדים
התעודת זמן ארבעת עשרה יום ויום אחד

עלון מס' 192

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:34	17:25	17:58
תל אביב	16:30	17:22	17:53
חיפה	16:30	17:21	17:53
באר שבע	16:34	17:25	17:57

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמת
בן ציון שמעון בן יפה ומרדכי
חייגו: *5290

נשא מעניין
מבין המספרים פאנורמי אירקד
עד זיו גולד לאנוץ בקו לוינו' טייג טק"ז
נשמח לשמוע אותכם
betmaran1234@gmail.com
02-5700820

- תוכן העניינים:**
- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - עמ' 5 פרשת וארא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5 לאורם נלך**
הסבא קדישא רבי ישראל אבוחצירא זיע"א
 - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 6 הלכות נשים**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
 - עמ' 7 יעוץ נישואין**
הרב דניאל פנחסוב שליט"א
 - עמ' 7 אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א
 - עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות קבלת שבת

איסור ההפלות. תפלת מנחה לאחר קבלת שבת.
איסור טעימה קודם הקידוש. תחילת זמן מנחה, וסוף זמן מנחה.

לדידהו. כלומר לדין הספרדים אין קבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות, אלא באמירת ברכו ומזמור שיר ליום השבת. והרמ"א פסק כדעת הבה"ג שמקבלים שבת בהדלקת הנרות, וכך תופסים האשכנזים להלכה.

המקבלת שבת יכולה להתפלל מנחה

ג. בשיעור הקודם דיברנו, בדין אשה אשכנזיה שהדליקה נרות או ספרדיה שקיבלה עליה שבת במפורש, ונוכרה שלא התפללה תפלת מנחה האם יכולה להתפלל, והבאנו להקת אחרונים שגם בבין השמשות יכולה להתפלל מנחה, כמו שיכולה לעשות כל שבות דרבנן במקום שיש צורך לזה. השבוע ראיתי בספר אשי ישראל (בסוף הספר תשובה רפז) בשם הגאון רבי חיים קנייבסקי, שאפילו יחיד שקיבל שבת לא יכול להתפלל מנחה, כגון אשה שקיבלה שבת בהדלקת נרות, לא יכולה להתפלל מנחה, אלא תתפלל ערבית שתיים. אולם אחר אלף המחילות מכבוד תורתו, נעלם ממנו דברי האחרונים שהוכרנו בשיעור הקודם, הבאנו סתירה בדברי מרן השלחן ערוך, בהלכות שבת (סימן רסא סעיף ז) כתב שאם אדם ענה ברכו, קיבל עליו שבת ולא יעשה מלאכה, ולעומת זאת בהלכות עירובין (סימן שצג סעיף ב) כתב שמעריבים עירובי חצרות ושיתופי מבואות בין השמשות, ואפילו אם כבר קיבל עליו תוספת שבת. וכתבו השלטי גיבורים (פ"ב דשבת) האליה רבה (סי' רסא סק"ה), שיש לחלק בין אם ענה ברכו וקיבל שבת בציבור שזו קבלה חזקה וגמורה, לבין אם קיבל על עצמו תוספת שבת ביחידות שאז מותר לו לעשות מלאכות דרבנן, וגם תפלת מנחה היא מדרבנן ומותר להתפלל בערב שבת בין השמשות, אף על פי שכבר קיבל על עצמו שבת. וכך כתבו עוד אחרונים רבים, ביניהם: המכתם לדוד פארדו (חאו"ה סי' זז דג ע"ב ד"ה ועד), היה לפני כמאתים וחמשים שנה, החיד"א (במחזיק ברכה סי' רסא), הזרע אמת (ח"ג סימן כז), גם הוא היה לפני כמאתים וחמשים שנה, רבי חיים פלאגי (בשו"ת לב חיים ח"ג סימן נו), החתם סופר (חאו"ה סי' סה בד"ה ע"כ נראה), הנצי"ב (בשו"ת משיב דבר חאו"ה סי' כב), הדברי יציב (חאו"ה סי' קא אות ד, ואות ח), והמנחת יצחק וייס (ח"ט סי' כ). כל זה כנראה נעלם מעיני קדשו של רבי חיים קנייבסקי, ולכן אין הלכה כדבריו.

הפלה = רצח!

א. חזק וברוך לכבוד הרב הרופא ד"ר אלי שוסהיים, על דבריו החשובים נגד ההפלות. לפני למעלה מששים שנה, אשתו של אחד מרבני ישיבת פורת יוסף היתה בהריון מתקדם, והרופאים גילו שהילד יצא מפגר, בלי צל של ספק, והלכו לראש הישיבה הגאון רבי עזרא עטיה לשאול אותו אם אפשר להתיר להם לעשות הפלה. אמר להם: איך אתן לכם היתר? היא כבר בחודש מתקדם, הפלה היא כמו לרצוח נפש! לכו לחכם עובדיה, מה שיגיד לכם תעשו. מרן זצ"ל היה אז צעיר לימים, וכיהן כראש בית ההוראה בפורת יוסף, אמר להם: נניח שיצא לכם בן שהוא מפגר, וכי מותר לרצוח אדם כזה? והרב לא התיר להם. רואים מכאן מה זו יראת שמים, הפלה היא כמו רצח! יש מקרים בודדים שיש מקום לדון אם מותר להפיל, אבל ברוב ככל הפעמים אסור לעשות את ההפלה שהיא ממש רציחה. ולכן פעמים רבות שמגיעות אלינו שאלות כאלו, אני מפנה אותם לד"ר שוסהיים ששוקל את הדברים כראוי, ובדרך כלל מציל את אותם התינוקות, וכאן המקום לחזק את ידיהם של ד"ר שוסהיים וארגון אפרת שמצילים נפשות רבות.

קבלת שבת בהדלקה

ב. בשיעורים הקודמים הזכרנו את המחלוקת בדין אם מקבלים שבת בהדלקה, לדעת בה"ג! (הלכות הנוכה דכ"ה סעי'ד) המדליקה נרות מקבלת שבת בגמר ההדלקה, אבל דעת התוספות (הובאו בר"ן שבת כג) והרא"ש (פ"ב דשבת סי' כד) ורוב הראשונים, שאין קבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות. ונחלקו בזה מרן השלחן ערוך והרמ"א, מרן בשלחן ערוך (סי' רסג סעיף י) פסק כדעת התוספות והרא"ש וכתב: ולדין, כיון שהתחילו מזמור שיר ליום השבת הוי כברכו 1 מגדולי הגאונים, כמדומה שהוא הספר הראשון שנדפס לאחר התלמוד בבלי.
2 אמנם מהר"י (סימן כט) טען בדעת הבה"ג שמקבלת עליה שבת בשעת הברכה להדליק נרות של שבת, והביאו הרמ"א (סימן רסג סעיף י). אבל אין הוכחה לזה בדעת בה"ג, כי הוא לא דיבר על קבלת שבת בברכה, אלא בהדלקה.

מנחם בן משה, אושרה בת שרה לרפואה שלימה רפואת הנפש ורפואת הגוף

המקבלת שבת מותר לה לשתות

ד. כאמור, אשה שקבלה עליה שבת ביחידות, יכולה עדיין לעשות עד צאת הכוכבים איסורי דרבנן הנחוצים לה, כגון בימי הקיץ שחם והיא צמאה מאוד, מותר לה לשתות מיים קרים או סודה, וכן אם היא מרגישה צורך יכולה לשתות תה או קפה, כיון שטעימה קודם הקידוש היא שפורה מדרבנן, וכעין מה שאמרו בגמרא מסכת שבת (ט): שלא ישב אדם לפני הספר, ולא יכנס למרחץ, ולא לבורסקי, ולא לאכול, ולא לדין, סמוך למנחה עד שיתפלל, שמא יפשע וימשך באכילתו וישחך לקיים המצוה.

חזון עובדיה

ה. מרן זצ"ל כתב בספרו חזון עובדיה שבת א' (עמ' רכא), שיכולה לטעום כל עוד לא שקעה החמה. אבל לפי מה שביארנו נראה שהוא לא כתב כן בדוקא, ואם היא צמאה מאוד מותר לה לשתות גם בזמן בין השמשות. כנראה מרן נמשך אחר לשון הגאון רבי זלמן בשלחן ערוך שלו (סי' רעא סעיף ט), שאיסור טעימה לפני הקידוש מתחיל מהשקיעה. וכן כתב בספר מנחת שבת (סימן עז אות ב), וכמו שהביא את דבריהם שם בחזון עובדיה בהערות.³ כי באמת מלבד מה שביארנו שקבלת שבת ביחידות לא אוסרת מלאכות דרבנן, גם בבין השמשות יש לומר ספק ספיקא, שמא הלכה כרבי יוסי (במסכת שבת לד:), שזמן בין השמשות הוא כהרף עין סמוך לצאת הכוכבים,⁴ ושמה כדעת רבינו תם שכל בין השמשות שלנו עדיין הוא יום גמור, כל אחד יכול להוסיף בטעם בחזון עובדיה שלו: לאו דוקא, ואם צמאה מאוד מותר לה לשתות גם לאחר השקיעה.

יין או כל משקה

ו. יש לצרף עוד מה שכתב הרמב"ם (פכ"ט מהל' שבת ה"ה): אסור לאדם לאכול או לשתות יין משקדש היום עד שיקדש. ודייק הרב המגיד שמותר לשתות מיים קודם שיקדש ורק יין אסור, ואמנם הרא"ש (בתשובה כלל כה אות ב) והרשב"א (בתשובה ח"ג סימן רסד) הביאו דברי הירושלמי (ריש פרק ערבי פסחים), רבי יודן נשיאה שאל לר' מונא, בגין דנאח צחי מהו למשתי, אמר ליה תני רבי חייה אסור לטעום כלום עד שתתשך. וזמנא שאפילו מיים אסור לשתות. ועוד, שהרי בגמרא (פסחים קה.) התירו שתית מיים קודם הבדלה. ואם גם לגבי קידוש הדין כן, היו מציינים דין זה בקידוש, ונלמד כל שכן להבדלה. אלא ודאי שזו היא קולא מיוחדת בהבדלה בלבד, אבל קודם קידוש אסור לטעום אפילו מיים. וכן פסקו הר"ן (שם) ועוד ראשונים. וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סימן רעא סעיף ד) שאסור לטעום כלום קודם שיקדש, אפילו מיים. אבל בנידון שלנו שהאשה קיבלה עליה שבת מבעוד יום, בצירוף מה שאמרנו שלא נאסר עליה מלאכות מדרבנן, ובבין השמשות ספק שמא הוא יום, הוי לאיצטרופי סביר הרמב"ם שמותר לשתות מיים או תה או קפה קודם הקידוש.

אין להתיר בדרך קבע

ז. מה שהתרנו לעשות מלאכות דרבנן בבין השמשות כי ספק דרבנן להקל, זה לא היתר בקביעות, וכי נתיר בקביעות לטלטל מוקצה בבין השמשות? אלא כמו שכתב מרן השלחן ערוך (סימן רסא סעיף א, וסימן סמב), דוקא במקום מצוה או דוחק, כלומר דבר שהוא טרוד ונחפז עליו. והסביר המשנה ברורה (סקט"ו) בשם רש"ל, דהיינו כל דבר שאם לא יעשה, יצטער עליו בשבת. ולכן אשה שצמאה מאוד יכולה לשתות בבין השמשות, אבל צריך להזהיר אותה שמצאת הכוכבים לא תשתה. אלא אם כן היא הולכת למות, זה כבר פיקוח נפש...

טעם איסור טעימה

ח. יש לדון בטעם הדין, מדוע אסור לטעום קודם הקידוש, הזכרנו את הגמרא במסכת שבת (ט): שאסור לאכול סמוך למנחה, שמא יפשע וימשך באכילתם וישחך לקיים המצוה. ומזה למדו הפוסקים שהוא הדין שאסור לאכול קודם קריאת שמע של ערבית, וקודם ספירת העומר, וכן קודם נטילת לולב (עי' ש"ע סי' תרנב סעיף ב) ומקרא מגילה⁵ (עי' ש"ע סי' תרצב סעיף ד), ולכאורה גם בקידוש אסור

³ צריך לקרוא גם את המקורות למטה בספרי מרן זצ"ל, בפרט שהרבה פעמים הוא מסתעף למטה. פעם שאלתי אותו: אבא, למה אתה כותב הלכות שלמות רק למטה, תעשה למעלה עוד סעיף? והוא ענה לי בפשטות: אני רוצה שילמדו גם את המקורות למטה...

⁴ בשבת אנו מחמירים כרבי יהודה שבין השמשות מתחיל מיד בשקיעה במשך שלוש עשרה וחצי שעות עד צאת הכוכבים, אבל מעיקר הדין הלכה כרבי יוסי, כמו בכל מחלוקת רבי יהודה ורבי יוסי שהלכה כרבי יוסי.

⁵ כשהלכה כרבי יוסי באדר בשבת, בירושלים עושים פורים משולש, וקוראים את המגילה בצאת הצום, קשה לציבור לאכול עד סוף קריאת המגילה, בפרט שתענית אסרה היא צום ארוך יותר מעשרה

לטעום קודם הקידוש שמא ימשך באכילתו. אולם יש לחלק, שהרי בשאר המצוות טעימה מותרת, בין שתית מיים, בין טעימת פירות וכן מיני דגן עד כביצה [א.ה. כמבואר בפסקי הרא"ש שבת פ"א סימן יח, וכן הוא בסוף משנה פ"ו מהלכות תפלה ה"ד בדעת הרמב"ם. ע"ש], אבל בקידוש אסור לטעום כלום. אם בקידוש היה הטעם שמא ימשך היה צריך להתיר טעימה, כי אם רק טועם כגון שותה מעט מיים וכדומה אין חשש שימשך, אלא האיסור לטעום קודם הקידוש הוא כדי שיהיה היכר בין סעודת רשות לסעודת מצוה. כמו הדין שמרן פסק בשלחן ערוך (סימן רעא סעיף ד) שאם התחיל לאכול לפני הקידוש ונכנסה שבת, פוסק מלאכול ופורס מפה ומקדש. והסביר הגאון רבי עקיבא איגר (על המג"א סק"ו), שהאוכל לפני לולב ומגילה אין איסור בעצם האכילה, אלא רק מחשש שמא ישכח, ולכן מותר לטעום. אבל בקידוש אסור את עצם האכילה לפני הקידוש, כי תיקנו שיהיה היכר בין אכילת רשות למצוה, שאוכל אחרי שמקדש, ולכן אסור אפילו לטעום. ומטעם זה אף על פי שהתחיל לאכול בהיתר, צריך להפסיק ולקדש, כדי שיהיה היכר בין סעודת הרשות לסעודת שבת שהיא סעודת מצוה. יש שכתבו עוד טעם שאסרו טעימה קודם הקידוש, כמו ששבת קובעת למעשר שאפילו אכילת עראי צריך לעשר, מפני שאפילו טעימה בשבת נחשבת אכילת קבע, לכן אסור כל טעימה שהיא קודם הקידוש.

חשיבות תפלת מנחה

ט. בשיעור הקודם למדנו, שאדם שהגיע לבית כנסת בערב שבת מאוחר, יכול להתפלל מנחה בבין השמשות. אבל מה הדין כאשר משער שאם יתחיל להתפלל מנחה, באמצע תפלת העמידה⁶ יגיע צאת הכוכבים, האם בתר תחילה אולינן ויתפלל, או בתר סוף אולינן. ראשית נסביר חשיבות תפלת המנחה, בגמרא (ברכות ו:) אמרו, לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה. צריך להקפיד על תפלת מנחה שנקראת כך על שם "דמנח יומא", כלומר זמן שהשמש הולכת לנוח, ויותר קשה להקפיד עליה מאשר על תפלת שחרית או ערבית שהם בתחילת או בסוף היום. וכן, מנחה נתקנה כנגד המנחה שבקרבנות, במדרש (כן הביא החיד"א בניצוצי אורות על הזוה"ק נשא דקב"א ע"א אות א בשם השל"ק) מובא, שכאשר אברהם אבינו רצה להקריב את יצחק על גבי המזבח, והקודש ברוך הוא אמר לו אל תשלח ידך אל הנער, ואברהם ראה את האיל נאחו בסבך בקרניו והקריב את האיל, אז נזכר שמרוב התרגשות שכח להביא מנחה להקריב יחד עם הקרבן, מי כמו אברהם אבינו שהיה רחמן, כמה היה גומל חסדים טובים, וכל ישראל רחמנים בני רחמנים משתייכים אליו, מי שמביא קרבן בלי מנחה הקרבן לא מתקבל. אמר לו יצחק בנו: אני אביא מנחה במקומך, עמד ותיקן תפלת מנחה, שנאמר ויצא יצחק לשוח בשדה, ואין שיחה אלא תפלה.

תפלות אבות תיקנום כנגד קרבנות

י. בגמרא מסכת ברכות (כו:), אמר רבי יוסי ברבי חנינא תפלות אבות תיקנום, אברהם תיקן תפלת שחרית שנאמר "וישכם אברהם בבוקר אל המקום אשר עמד שם", ואין עמידה אלא תפלה שנאמר "ויעמוד פינחס ויפלל", יצחק תיקן תפלת מנחה שנאמר "ויצא יצחק לשוח בשדה", ואין שיחה אלא תפלה שנאמר "תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' יפוח שיחו", ויעקב תיקן תפלת ערבית שנאמר "ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש", ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר "ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע ב". ורבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידן תקנום, תפלת שחרית כנגד תמיד של שחר, תפלת מנחה כנגד תמיד של בין הערבים, וערבית כנגד אברים וחלבים שהיו מקטירים בלילה. ומשמע שזו מחלוקת, אבל למסקנת הגמרא, תפלות אבות תיקנום, אלא שחכמים הסמיכו את התפלות על הקרבנות. והסבירו המפרשים, שהאבות ידעו שעתידיהם להיות תמיד של שחר ותמיד של בין הערבים, ולכן תיקנו את התפלות כנגד הקרבנות. הרמב"ם בהלכות תפלה (פ"א ה"ה) כתב שתיקנו לנו את התפלות כנגד הקרבנות, ובהלכות מלכים (פ"ט ה"א) כתב שהאבות תיקנו את התפלות. ולפי מה שהסברנו מובן, שאכן האבות תיקנו את התפלות כנגד הקרבנות.

דוקא ערבית רשות

יא. שואל הזוהר הקדוש (פרשת חיי שרה דקל"ג ע"א): מדוע תפלת ערבית רשות, הרי יעקב אבינו בחיר האבות תיקן תפלת ערבית, לאברהם היה בן רשע - ישמעאל, וליצחק היה בן רשע - עשו, ואילו יעקב אבינו מטתו שלימה, כל בניו היו צדיקים, ודוקא תפלת שתיקן יעקב היא רשות? ותירץ, מפני שאברהם השכים במיוחד לתקן תפלת שחרית, וכן יצחק יצא במיוחד לתקן תפלת מנחה, מה שאין כן יעקב לא יצא במיוחד כדי לתקן תפלת ערבית, אלא כשהגיע לחרן אמר, אפשר עברתי

בשבת, וקריאה גילה של המגילה אורכת כ-שלושים וחמש דקות, ואם החזן מסלסל לוקח לו ארבעים וחמש דקות, יש כאלה שהחמירו לא לטעום עד לאחר קריאת המגילה, אבל מדוע להתמיר, האיסור הוא לאכול, אבל לטעום מותר. לפני כמה שנים היה מקום אחד בירושלים שחילקו לכל אחד חתיכת תפוח ובוה שברו את הצום וקראו את המגילה, זה מותר, ויתנו להם יותר מרבע תפוח...
6 תפלת עמידה היא לפחות חמש דקות, רק ילדים קטנים מתפללים בשלש דקות...

על מקום שהתפללו בו אבותי ואני לא התפללתי בו, נתן דעתו לחזור, ומיד קפצה לו הדרך, מיד "ויפגע במקום" (סנהדרין זח:). נמצא שתפלתו היתה ללא הכנה כל כך, לכן תפלת ערבית רשות. אפשר לפרש, שמלכתחילה יעקב תיקן את תפלת ערבית שתהא רשות ולא חובה.

קיבלוה כחובה

יב. אמנם תפלת ערבית עיקרה רשות, אך כבר כתב הרמב"ם (פ"א מהלכות תפלה ה"ו): אין תפלת ערבית חובה כתפלת שחרית ומנחה, ואף על פי כן נהגו כל ישראל בכל מקומות מושבותיהם להתפלל ערבית, וקיבלוה עליהם כתפלת חובה. כשהיינו קטנים, מרן זצ"ל היה בא בערב למיטה ושואל אותנו: התפללת ערבית? ספרת ספירת העומר? קוץ תתפיל!

רשות בזמן הזה

יג. גם לאחר שקיבלו את ערבית כחובה, אומרים "ערבית רשות" במקום מצוה עוברת, כגון מת צריך להשיגה עליו שלא יתחו אותה, אין לו משפחה שדואגת לה, או לשמור שלא ישרפו את הגופה חס ושלום. וכן להבדיל חתן וכלה שצריכים לשמוח ואין מי שישמח את החתן, והוא רוצה לשתות יין כדי שישמח ואז יוכל לשמח את החתן והכלה, מותר לו לשתות יין אפילו שלא יוכל להתפלל אחר כך ערבית, לענין זה אומרים תפלת ערבית רשות.

נשים בברכות שהזמן גרמא

יד. מרן זצ"ל (בשו"ת יביע אומר ח"ב האו"ח סימן ו, ויחזה דעת ח"ג סימן ג) כתב שנשים לא מברכות ברוך שאמר ישתבחה, ולא ברכות קריאת שמע, כיון שהן מצוות שהזמן גרמא, אפשר לברך ברוך שאמר וישתבח עד חצות ולא יותר, ואפשר לברך ברכות קריאת שמע עד ארבע שעות ולא יותר, ואנחנו הספרדים נוהגים כדעת הרמב"ם (פ"ג מהל' ציצית ה"ט, ופ"ו מהל' סוכה ה"ג) שנשים לא יכולות לברך על מצוות שהזמן גרמא, שהרי נשים פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמא, ואיך יברכו "אשר קדשנו במצוותיו וצונו", מי צווה אותך?! גם מצוות דרבנן שהזמן גרמא נשים פטורות. אם רוצות יכולות לומר "ברוך אתה יוצר המאורות", וכן על זו הדרך, אבל לא יברכו בשם ומלכות. יש אחד שחלקי על מרן זצ"ל, ונתן הוראה בסמינר לספרדיות לברך בתפלה את כל הברכות. הוא כתב בספרו דבר תמוה, המציא סברא שהנשים של בית יעקב קיבלו את ברכות התפלה כחובה... מה אתה הר"ף או הרמב"ם או השלחן ערוך שהם כתבו על ערבית שקיבלוה כחובה? איך הוא ממציא ולא מפחד להורות לרבים לברך ברכות לבטלה?! אמנם הוא כתב עוד כמה סברות, ועל הכל ענינו בילקוט יוסף (סימן נא עמ' רכא והלאה).

הלכה זו הלכה

טו. סירת פנים על הגאון רבי יששכר מאיר זצ"ל שעשה גדולות ונצורות והציל נפשות רבות, וכל ימיו היה שקוע בתורה, ופעם לפני חמש עשרה שנה נתן הנחיה בסמינר שלו בנתיבות, שגם הבנות הספרדיות יברכו בתפלה ברוך שאמר וישתבח וברכות קריאת שמע, והם התחילו להתמרד, אמרו: עם כל הכבוד לרב, אבל יש לנו ילקוט יוסף, שמה כתוב שנשים לא יברכו את הברכות הללו. התקשר אלי ואמר לי: כשתהיה באזור הדרום תגיע אלי, אני צריך לדבר אתך. אמרתי לו: אני בא במיוחד לכבודו, צריך לכבד אותו, הוא הקים עולה של תורה. אמר לי: תראה, אם לא הייתי פותח את הסמינר כאן, אותם בנות היו לומדות במזרחי או במקומות אחרים, ורובן היו יוצאות חילונית, אני הצלתי אותם, תוציא מכתב שישמעו בקולי ויברכו בשם ומלכות. הביא לי עט ונייר שאני אכתוב לו... אמרתי לו: אבל ברכות שהזמן גרמא, וספרדיות לא רשאות לברך. אמר לי: לא, זה ברכת השבח. התווכחתי איתו, והוא לא קיבל. עם כל הכבוד שהציל אותם, אבל הלכה זו הלכה⁸ ואיך אכתוב לו נגד ההלכה. הייתי נבוך, ואז אמרתי לו: כל צעד שאני עושה בחיים אני מתייעץ עם מרן, יש לנו אב זקן. מה יכול לומר לי: אל תתייעץ עם מרן?... הלכת: וינא חזרתי, הוא כבר הבין... כל אחד יסביר לאשתו ולבנותיו, שגם כשמפולטות בסמינר אמרו "ברוך יוצר המאורות" בלי שם ה', כי לדעת מרן זו ברכה לבטלה. יש סידור מיוחד לבת ישראל שם השמיטו את שם ה', והכי טוב שיתפללו בו בלי להתבלבל.

מנחה גדולה

טז. כתב הרמב"ם (פ"א מהל' תפלה ה"ב): כבר אמרנו שתפלת המנחה כנגד תמיד של בין

7 הם טוענים: מה יש, מרן זצ"ל חלק על הבן איש חי, גם אנחנו נחלוק עליו, "כאשר עשה כן יעשה לו"... כך הם חושבים, הם לא מבינים שצריך להיות בדרגה של מרן כדי לחלוק, הרב לא חברותא שלך, תדבר עם גדולי הדור, גדול שימושה יותר מלימודה, תפתח ספרים, ואז תראה אם אפשר לחלוק.

8 גם כשהיו בחירות לרב ראשי, היו מספר קולות של ח"ב בגוף הבוחר, והם רצו שאני אכתוב להם שגם בנות רוקקות צריכות להדליק נרות שבת בבית, ואם אני אכתוב להם הם יצביעו בשבילי, ואם לא הם לא יצביעו בשבילי. אבל לא הסכמתי, אמרתי מה זה קשור להלכה, אנחנו מכבדים את האדמו"ר מליובאוויטש, אבל זה ענין הלכתי, והלכה זו הלכה [א.ה ראה עלון בית מרן פרשת ויחי תשע"ט אות יב].

הערבים תיקנו זמנה, ולפי שהיה התמיד קרב בכל יום בתשע שעות ומחצה תיקנו זמנה מתשע שעות ומחצה, והיא הנקראת מנחה קטנה. ולפי שבערב הפסח שחל להיות בערב שבת היו שוחטים את התמיד בשש שעות ומחצה, אמרו שהמתפלל אחר שש שעות ומחצה יצא, ומשהגיע זמן זה הגיע זמן חיובה, וזו היא הנקראת מנחה גדולה. עד כאן לשון הרמב"ם. נמצא שדעת הרמב"ם היא, שלכתחילה צריך להתפלל מנחה קטנה, ובדיעבד אם התפלל מנחה גדולה יצא, כמו בערב פסח שחל בערב שבת שלא הספיקו להקריב בזמן אחר, לכן אם הקריב משעה ששית ומחצה יצא. וכן פסק רש"י - נולד לפני 979 שנה - בספר מחזור ויטרי (עמ' עח), וכן דעת רבנו חננאל, כפי שהביאו בשבילי הלקט (סוף סימן מז), ובהגהות מיימוניות (פ"ב מהלכות תפלה). וכן דעת המאירי (זומא כח:), שלכתחילה יש להתפלל בזמן מנחה קטנה, ובדיעבד יצא אם התפלל מנחה גדולה, אבל מי חי בדיעבד?... לעומת זאת בשו"ת הר"ף (סימן שט) כתב, שלכתחילה מתפללים מנחה גדולה, משום שתמיד נשחט בשש שעות ומחצה. וכן דעת רב סעדיה גאון (בסידורו עמ' כח, לא), היה לפני כאלף שנים. וכן דעת ספר המנהיג (הלכות תפלה סימן פב), שו"ת הרא"ש (כלל ד סימן ט), הר"טב"א (זומא כח:), וכן פסק הטור (ר"ס רלג) בנו של הרא"ש. ומרן בשלחן ערוך (סימן רלג סעיף א) - אף על פי שדרך כלל פוסק כשני עמודי הוראה - עזב דעת שני עמודי ההוראה הר"ף והרא"ש, ופסק כדעת הרמב"ם שזמנה קטנה היא לכתחילה ומנחה גדולה בדיעבד. ומר"ר אלאזאי בספרו שלמי ציבור (דקנ"ט ע"ד) תמה על הספרדים, איך הם נוהגים נגד דעת מרן ומתפללים מנחה גדולה. אמנם הוא נשאר בצריך עיון, אבל מרן זצ"ל (בשו"ת יחזה דעת ח"ד סימן ט) תירץ, ששמע מהזהר הקדוש (פרשת חיי שרה, דקל"ב ע"ב) שאפשר לכתחילה להתפלל מנחה גדולה, והוא מסייע לדעת הר"ף והרא"ש ורוב הראשונים. אלא שמרן השלחן ערוך חשש להרמב"ם, כי אין מניעה לנהוג לכתחילה כדעתו. בפרט לפי מה שכתב מרן בשו"ת אבקת רוכל (סי' י), שארץ ישראל ואגפיה קיבלו עליהם הוראות הרמב"ם, וכבר כתב כן הרשב"א (ה"א סימן רג),⁹ אבל מנהג הספרדים היה להתפלל גם בזמן מנחה גדולה, כי כן משמע מהזהר וכן פסקו הר"ף והרא"ש ורוב הראשונים.

מנחה הישיבות

יז. בפרט בישיבות נוהגים להקל בזה להתפלל מנחה גדולה, כי רוצים לאכול ארוחת צהרים,¹⁰ שלדעת כל שלושת עמודי ההוראה, הר"ף (שבת ד ע"א מדפי הר"ף), הרא"ש (פ"א דשבת ס' ח), והרמב"ם (פ"א מהלכות תפלה ה"ה), אסור לאכול סעודה קודם תפלת מנחה. אבל מי שיכול יתפלל מנחה קטנה כדעת מרן.

מנחה גדולה למנוע ביטול תורה

יח. אם לא יעשו בישיבות מנחה גדולה, הם יצטרכו להפסיק באמצע הסדר ויהיה ביטול תורה,¹¹ ולכן מקילים להתפלל מנחה גדולה. כשמרן זצ"ל היה גר ברחוב אלקנה, ולאחר מכן בתל אביב, היה מקפיד להתפלל מנחה קטנה, כדעת האריז"ל (בשער הכוונות ד"ב ע"ב) שהטוב ביותר להתפלל סמוך לחשנה, אולם בשנים האחרונות מרן שינה את מנהגו והתפלל מנחה בשעה שתיים בצהרים, כי כך הסתדר לו יותר עם הלימוד, ועם ארוחת צהרים, ועוד סיבות. איך מרן זצ"ל עשה נגד מרן¹² השלחן ערוך? אלא לפי האמור מובן, שכן דעת שני עמודי הוראה, וגם מדברי הזהר מוכח כן.

מנחה גדולה בציבור או מנחה קטנה ביחיד

יט. אחד מרבני תוניס¹³ רבי משה כלפון הכהן בשו"ת שואל ונשאל (ח"ג סימן ק) כתב, שאדם שיועד שלעת ערב לא יהיה מנוח, עדיף להתפלל מנחה קטנה ביחידות ולא מנחה גדולה בציבור. אבל במחילה מכבוד תורתו זה תמוה, אדם שמתפלל ביחיד צריך להתאמץ היביר כדי שתעלה תפילתו, צריך לכוין טוב ולשים נפש בכפו כמו שנאמר "ושאל לבבנו אל כפים אל אל בשמים", וכולי האי ואולי שלא יגרום החטא. אבל תפילה בציבור מתקבלת גם אם לא כיון כל כך, כמו שנאמר "הן אל כביר לא ימאס", "כה אמר ה' בעת רצון עניתך", כשהציבור מתפללים. כי כשהציבור מתפללים כל אחד מכוין בחלק מהתפילה והכל מצטרף יחד. ומצינו כמה הלכות המראות על חשיבות תפלה בציבור, כגון מה שכתב מרן בשלחן ערוך (סימן צ סעיף ט), ישתדל אדם להתפלל בבית הכנסת עם הציבור, ואם הוא אנוס שאינו יכול לבוא לבית הכנסת, יכוין להתפלל בשעה שהציבור מתפללים וכו'. משמע שכל עוד הוא לא אנוס חייב להתפלל במנין. ורק אם אין כבר מנין כגון שהשעון מעורר את העיר

9 השבוע תנוכו בסבירה את השימוץ של קבר הרמב"ם, וביקשו שאדבר שם, אני דברתי בענין הלכה, על הוראות הרמב"ם, מתי נוהגים כדעתו. בשביל דרשות יש רבנים אחרים...

10 באמריקה אוכלים את הסעודה העיקרית בשעה שש אחר הצהרים, אבל בארץ אוכלים מוקדם, בפרט בחו"ר ישיבות ואברכים שצריכים לאכול להם ולקבוע סעודה, איך יקבעו סעודה לפני שהתפללו מנחה? לכן נהגו להתפלל מנחה גדולה מוקדם.

11 יש כוללים בבתי כנסת, שבאמצע הלימוד באים בעלי בתים להתפלל, ומתפללים לאט לאט ואומרים פתח אליהו וכו'... ומפריעים לאברכים ללמוד. כדאי לייעץ להם: תדעו, אין כמו התורה, התורה למעלה מהכל, תתפללו בחדר הסמוך.

12 יש לנו שני "מרן", מרן השלחן ערוך ומרן זצ"ל, אין יותר...

13 מרן זצ"ל היה בקי בכל הספרים, של רבני תוניס, תימן, מרוקו, אשכנז וליטא, ושל החסידים. אדם צריך להיות בקי בדברי כולם, ולא רק ברבני תוניס...

אותו, יתפלל ביחיד, אנוס רחמנא פטריה. וכך ההלכה בשלחן ערוך (סימן צ סעיף טו), שצריך ללכת לפניו ארבעה מילין ולאחריו מיל כדי להתפלל במנין, זה מראה את החשיבות של תפלה בציבור. לכן להלכה, מי שיודע שלא יהיה לו מנין למנחה קטנה יתפלל מנחה גדולה בציבור, וכדעת הר"ף והרא"ש ורוב הראשונים שאפשר לכתחילה להתפלל מנחה גדולה.

סיום מנחה לאחר צאת הכוכבים

כ. נחזור לשאלה, אם מותר להתחיל תפלת העמידה של מנחה לפני צאת הכוכבים, כשיודע שישים אותה לאחר צאת הכוכבים. בגמרא (ברכות ז.) תניא: ואל זועם בכל יום. וכמה זעמו? רגע. ואין כל בריה יכולה לכזין אותה שעה, חוץ מבלעם הרשע, דכתב ביה: ויודע דעת עליון. ושאלת הגמרא: השתא דעת בהמתו לא הוה ידע, דעת עליון הוה ידע? אלא, מלמד שהיה יודע לכזין אותה שעה שהקדוש ברוך הוא כועס בה. אמר רבי אלעזר, אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, דעו כמה צדקות עשיתי עמכם שלא כעסתי בימי בלעם הרשע, שאלמלי כעסתי לא נשתייר משונאיהם של ישראל שריד ופליט. וזהו שאמר בלעם לבלק "מה אקב לא קבה אל ומה אזעם לא זעם ה'", מלמד, שכל אותם הימים לא זעם. וכמה זעמו? רגע כמימריה. מקשים התוספות (ד"ה שאלמלי): ואם תאמר מה היה יכול לומר בשעת רגע? ויש לומר "כלם", מילה אחת. אי נמי מאחר שהיה מתחיל קללתו באותה שעה, היה מוזיק אפילו לאחר כן, היה מתחיל את הקללה, ואחר כך מושיך: ימחו ויסחו... גומר את כל הקללות שיש לו. ולכאורה לפי התירוף הראשון שכל הקללה צריכה להיות בשעת הכעס, גם התפילה כולה צריכה להיות בזמן, אבל לפי התירוף השני הכל הולך אחר ההתחלה, ואם בקללה די שמתחיל בזמן, הוא הדין בתפילה, שהרי מרובה מדה טובה ממדת פורענות.

ראיה מברכת הלבנה

כא. המגן אברהם (סימן תנו סק"א) מביא בשם הרדב"ז (ח"א סימן קנו) - היה לפני כ-חמש מאות וחמשים שנה - בדין ברכת הלבנה, אם העננים מכסים את הלבנה אי אפשר לברך, ואם התחיל את הברכה כשהלבנה היתה מגולה, והעננים היו רצים וכיסו את הלבנה, יכול לגמור את הברכה. וכתב המגן אברהם, משמע שרק

14 אבל אם זה ענן דק כמו ענני כבשים או ענני נוצה, וניתן ליהנות מאור הלבנה, לפי הפשט אפשר לברך, אבל לפי הקבלה מחמירים. בחורף עדיף לא להחמיר בזה, שלא יפסיד הברכה לגמרי.

בדיעבד יסיים הברכה, אבל אם מראש הוא יודע שהעננים יכסו את הלבנה, לא יברך. לכאורה לפי זה בנידונו צריך שיתפלל כל התפילה מתחילתה ועד סופה בזמן, קודם צאת הכוכבים. אולם יש לדחות את הראיה, כי יש לחלק בין ברכה ששם לא יכניס עצמו לברכה לבטלה, אבל תפלה רחמי ניהו ולכן יכול להתפלל, גם אם יודע שבמנחה התפלה יגיע זמן צאת הכוכבים. גם רבי יעקב רקה (בספר שערי תפלה בדיני מנחה אות ב) כותב שמתפללים מנחה בבין השמשות משום שתפלה רחמי ניהו.¹⁵ יש בזה אריכות גדולה מאוד בשו"ת יביע אומר¹⁶ ח"ז (האו"ח סימן לד), איזו תשובה יפה, אין סברא שלא הביא שם, אין ראייה שלא הביא, תענוג!¹⁷ ומסקנת הרב שלמרות שישים לאחר צאת הכוכבים, מותר לו להתחיל. אבל לא יעשו חזרת שליח צבור אם יודעים שישים אותה לאחר צאת הכוכבים, אלא יעשו תפלה קצרה עם קדושה, ומביא לזה ראייה מדברי מרן השלחן ערוך (סימן רלב סעיף א).

סוף זמן מנחה

כב. בחסידות סאטמר רגילים להתפלל מנחה עד צאת הכוכבים של רבינו תם, אבל אדם לא יתפלל עמהם, זו ברכה לבטלה! וגם אם הוא עשירי לא יסכים להצטרף, קוראים לו: "אצענטער" [עשירי], לא ישמע להם, משום שהמנהג בארץ ישראל כהגאונים, וכמו שכתבו האחרונים. אמנם בשו"ת אור לציון (ח"א סימן כ) כתב שאפשר להתפלל מנחה עד כעשרים וחמש דקות אחרי השקיעה. אבל דבריו תמוהים, שהרי זמן בין השמשות הוא שלשת רבעי מיל, בקיץ הוא קרוב לעשרים דקות, אבל בחורף זה פחות מרבע שעה. וכן בספר נתיבי הלכה (עמ' לב) העיר על מה שכתב מרן זצ"ל בשו"ת 'חווה דעת ח"ה' (סימן כב), שאפשר להתפלל מנחה לכל היותר שלש עשרה וחצי דקות זמניות לאחר השקיעה, והוא העיר עליו שהרי רואים כוכבים רק עשרים ושבע דקות לאחר השקיעה. ומרן זצ"ל השיב לו בהסכמתו לספר, שהרי כן מבואר בגמרא (שבת לד:) ובפוסקים. ולכן יש להזהר שלא להתאחר עם תפלת מנחה לאחר שלש עשרה וחצי דקות שאחרי השקיעה.

15 מבקשים בתפלה "חנו מאתך חכמה בינה ודעת", מה שווה אדם אם אינו יודע ללמוד גמרא או תוספות. מבקשים רפואה שלימה, מה שווה אם הוא חולה. הרמב"ם (פ"ד מהלכות דעות ה"א) כתב: "היות הגוף בריא ושלים מדרכי ה' הוא", זה חלק מעבודת ה', שיכול ללמוד תורה ולקיים את המצוות, וכן מבקשים על פרנסה וכו', כל זה בקשת רחמים.

16 הבוקר קראתי את התשובה הזו בקריאת התורה, לא באמצע הקריאה, אז צריך להקשיב לשליח ציבור, אבל בין גברא לגברא עושים מי שבידך והשכבות ומארכים, עד שעולים, עד שיורדים, יעלה ויבוא... הכל על הזמן, תביא איתך ספר ותעניין.

17 אלה שמדברים כאילו יבייע אומר אין פלפולים, שיקראו את התשובה הזו, וזה רק בהלכות תפלה, על אחת כמה וכמה מי שיראה איך הרב מפלפל בהלכות כתובות, גיטין, אישות, אלה שלא לומדים הם מדברים....

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעור השבועי של מרן הראש"ל שליט"א מביהמנ"ס היודים כל מוצש"ק בשעה 20:30 השיעור מתחיל בשעה 21:00 זמן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

לע"נ

יהושוע שי בן נרקיס

אלירן בן מיה

שיגדל לתורה חופה ומעשי"ט

תהילה בת לילי

זווג הגון

עדן בת מזול

זווג הגון בקרוב

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורי ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעור השבועי להצלחה לרפא"ש או לעלושי נשמת יקירכם חייב: 5290 *

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החודשים של 'פאן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"
 השאר את שם מלא ומספר טלפון ב- 5293 * שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזור אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור מאור ראובן נ"י

מאת התלמיד החביב: מאור ראובן נ"י פתח תקוה - מת"ת "אור חדש" ב"ב

כתוב בפר' השבועי: "ויבלע מטה אהרון את מטתם"

מה הפסוק הזה רומז לנו? כשם שהמטה של אהרון בלע את כל מטות מצרים ולא נשאר מהם כלום, כך הקב"ה עתיד להפרע מכל אומות העולם שמציעים ונלחמים בעם ישראל שיבלעו ולא ישאר מהם אף אחד.

העלון להצלחתם של: אסף בן לימור כל הישועות חזרה בתשובה, אסתר בת מימיה רפ"ש, אסתר בת נארי חזרה בתשובה ללכת בדרך הישר, אסתר בת נחמה כל הישועות, אמציה בן אסתר כל הישועות, אסתר בת צביה כל הישועות והשכל יתהפך לטובה, אביצור בן אביגיל הצלחה בחינוך, אבישג לאה בת תמר זרע קודש בר קימא.

פרשת וארא

"וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה'" (ב.)

בסוף הפרשה הקודמת בא משה רבינו בטענה לפני הקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתי, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך" (לעיל ה כב-ג), לפיכך השיב לו הקב"ה בלשון "וידבר" - בלשון קשה.

וכן בכל מקום שכתוב דיבור היא לשון קשה, ולעומת זה אמירה היא לשון רכה, כמו בפסוק (שמות יט ג) "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", ופירש רש"י: "לבית יעקב" - אלו הנשים, תאמר להן בלשון רכה, "ותגיד לבני ישראל" - עונשים ודקדוקים פרש לזכרים, דברים הקשים כגידים.

ופירש מו"א ע"ה שדיבור הוא במידת הדין, ורמז לזה כי "דבר" ראשי תיבות: דין בלי רחמים. לכן דיבור הוא בלשון קשה. אבל "אמר" מורה על מידת הרחמים, "אמר" ראשי תיבות: אל מלא רחמים. לכן אמירה היא בלשון רכה.

ובזה פירש את הפסוק (קהלת ז ח) "טוב אחרית דבר מראשיתו", שהמילה "דבר" בזמן שהיא כתובה מראשיתה לסופה היא רומזת למדת הדין, ראשי תיבות "דין בלי רחמים", אבל "אחרית דבר", כשנקרא את המילה "דבר" מהסוף להתחלה, אז היא ראשי תיבות "רחמים בלי דין". לכן טוב אחרית "דבר" מראשיתו.

וכיון שלשון "דיבור" מורה על מידת הדין, לכן הזכיר שם "אלוקים" הרומז למידת הדין. ובכל זאת ריחם הקב"ה על ישראל ושיתף מיד את מדת הרחמים, ולכן המשיך "ויאמר אליו אני ה'" - אמירה בלשון רכה, במדת הרחמים, והזכיר את שם הוי"ה המורה על מדת הרחמים.

"ומלאו בתי מצרים את הערוב וגם האדמה אשר הם עליה" (ח יז).

הקשו המפרשים, מדוע היה צריך להביא גם את האדמה אשר הם עליה?

ופירש הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל (מדרש יהונתן) כי בנביא (מלכים ב' ב) מסופר כי בזמן שאלישע היה הולך בדרך לבית אל ראו אותו נערים וביזו אותו, וקילל אותם אלישע, ומיד יצאו דובים מן היער והרגו מהם, "ותצאנה שתיים דובים מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושני ילדים" (שם פסוק כד). ואומרת הגמרא (סוטה מו.) שהיה זה נס גדול, כי בתחילה לא היה שם לא יער ולא דובים, ונעשה נס ונהיו שם יער ודובים לקיים את קללתו של אלישע. שואלת הגמרא: מדוע היה צריך שיהיה יער, הלא מספיק שיהיו דובים? ומתרצת הגמרא שמחוץ ליער הדובים מפחדים לתקוף ולהזיק כיון שאינם נמצאים בסביבתם הטבעית, ולכן נעשה נס ונוסף שנברא שם יער, ולכן תקפו הדובים כל כך הרבה נערים.

וכן היה במכת ערוב, הקב"ה הביא חיות הרעות מכל קצוות תבל ומן היערות המרוחקות, וכשבאו למצרים לא היו במקומם הטבעי ולא היו מזיקים כל כך, לכן הביא למצרים גם את האדמה אשר הם עליה, שירגישו בבית כאילו הם במקומם הטבעי, וכך הם הרבו להזיק למצרים.

ומהרי"ל דיסקין הביא בענין זה את המעשה שהובא בגמרא (במרות ה:) שהקיסר ביקש מרבי יהושע בן חנניא שיביא לו את חכמי אתונא באיזו דרך שתהיה. ביקש ממנו רבי יהושע ספינה עם שישים חדרים, שבכל חדר יש שישים כסאות. נתן לו הקיסר ספינה כרצונו, ורבי יהושע יצא לדרך. כשהגיע רבי יהושע לחכמי אתונא שאלו אותו: מה את רוצה? אמר להם: באתי ללמוד ממכם דברי חכמה. אמרו לו: תחילה אנחנו רוצים לשאול אותך שאלות. אמר להם: בבקשה, תשאלו אותי כרצונכם, אם תנצחו אותי תעשו בי מה שתמצאו, אך אם אני ינצח תבואו לאכול עמי בספינה. שאלו אותו שאלות רבות, ועל כולם השיב להם רבי יהושע בחכמה ובפקחות, עד שהסכימו שהוא ניצח אותם. הלכו לספינה, שם הכניס רבי יהושע כל אחד לחדר אחר, וכשראו שישים כסאות היו בטוחים שתיכף יבואו כולם לאכול עמם, וישבו והמתינו. לאחר שכולם היו בתוך החדרים לקח רבי יהושע מעט מעפר הארץ, הביא עמו לספינה, ומיד הורה רבי יהושע לרב החובל להפליג מיד אל הקיסר. כשהגיעו אל הקיסר אמר לו רבי יהושע: הנה אלו הם חכמי אתונא. ראה אותם הקיסר שהם מעונים ושפלים, כיון שנלקחו מארצם בכח והיו רחוקים ממנה. אמר לו הקיסר: לא יתכן שאלו הם חכמי אתונא. לקח רבי יהושע מעפר ארצם ושפך לפניהם, וברגע שהריחו את ריח ארצם הרגישו בבית והתחילו לדבר עם הקיסר בעזות. אז הבין הקיסר כי אכן אלו הם חכמי אתונא.

נמצא שאדם שנמצא רחוק ממקומו אינו עז כמו שהיה בארצו, וכך היה גם במכת ערוב, רצה הקב"ה שהחיות יהיו בכל תוקף העזות שלהם, לכן הביא להם מהאדמה אשר הם עליה, שירגישו בבית ויתנהגו בעזות ובתקיפות ויכו במצרים בכל הכח. וכל זה בשביל לחזק את האמונה בלבם של ישראל שידעו שהקב"ה לא עזב אותם, ובמהרה יוציא אותם משם ויגאל אותם מטומאת מצרים.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלות פדיון הנפש
שכמוהו לחסדי מנצי אדם חולי, בזה ויטן, וטוב וזריז לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשיו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פדיון נפש
"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי אנוח "בית מרן" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם חייגו *5290

סבא קדישא רבי ישראל אבוהצירא זיע"א
יום פטירתו: י"ב שבט ה'תשס"ד

לאורם נלך הדליקו נר
הדליקו נר לדליקת נרות ודליקת חיות

הסבא קדישא רבי ישראל אבוהצירא זיע"א (הבבא סאלי)

ביום חמישי הבא יחול יום פטירתו של הסבא קדישא המקובל האלקי רבי ישראל אבוהצירא זיע"א

רבנו נולד ב- א' בתשרי (ראש השנה) בשנת ה'תר"ן בעיר ריסאני שבתפילאלת במרוקו לאביו המלובן רבי מסעוד זיע"א ולמרת אימו הרבנית הצדקה עישה ע"ה לבית משפחת בן חמו, כבר בילדותו ראה בו אביו שיש בו נשמה קדושה וגבוהה מעל הטבע ולכן מרגע שיצא רבנו לאור העולם (מסופר שאימו של רבינו לא סבלה מצער הריון, ולא היו לה חבלי לידה, ואמר על זה רבינו שאימו "לא היתה בתפקא של חיה") הביא אביו של רבנו קבוצה של תלמידי חכמים שיעמדו בפתח חדרו של הילד וילמדו תורה ללא הפסקה עד זמן ברית המילה, ביום ברית המילה רבנו נימול ע"י אביו רבי מסעוד ודודו רבי יצחק אבוהצירא הי"ד זיע"א שימש כסנדק, ונקרא שמו בישראל "ישראל" ע"ש סבו רבי יעקב זיע"א (רבנו נקרא "ישראל" ולא "יעקב" ע"פ הנאמר בפסוק "לא יעקב יאמר עוד שכן כי עם ישראל כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל"), כבר בהיותו ילד היה רבנו מעוטף בצעיף על פניו שלא ישל במראות אסורות וכך היה רבנו שקוע כל כולו בתורה בתפילה וקדושה והיה לומד שעות רצופות ללא הפסקה עד שהיה בקיא בתורת הנגלה והנסתר על בוריו. כ"כ מגיל בר מצוה החליט רבנו לצום תענית הפסקה (ממוצצ"ק ועד ערב שבת) וכך עשה צם ולא אכל מבלי שבני ביתו ידעו ובהגיע ערב שבת הלך רבנו לטבול במקווה ולאחר הטבילה

פגש בו אחיו רבי דוד זצוק"ל והרגיש בו שהוא צם ואמר לרבנו אתה עוד צעיר ולא טעמת טעם חטא ולמה אתה צם כל כך הרבה ימים ברציפות מכאן ואילך אני אוסר עליך לצום עד שתגדל ותתנהג כרצונך, אך רבנו מרוב ענוונותו הכחיש את דבר צומו אך אחיו רבי דוד אמר לו אני מסתכל עליך ורואה שאתה צמת, ובאותו מעמד אמר עליו רבי דוד אחי היקר! אתה בעו"ה עוד תהיה גדול מאד ושמן הטוב ילך לפניך מסוף העולם ועד סופו. רבנו נישא בראשונה בגיל צעיר למרת רחמה ע"ה שהיתה בת אחותו של רבי מסעוד אך לאחר שנתיים בעת לידת ביתה נפטרה הרבנית רחמה ע"ה ורבנו נישא בשנית למרת פרחא ע"ה, בשנת ה'תרפ"ה (1922 למניינם) הגיע רבנו לארץ ישראל ולמד בישיבת המקובלים "בית אל" ולאחר זמן קצר חזר רבנו בהוראת רבו לתפילאלת שבמרוקו, לשמש כאב"ד בעיר ארפוד סמוך לתפילאלת, בשנת ה'תשי"א (1951 למניינם) עלה רבנו לארץ ישראל לשכונת בקעה בירושלים אך כשראה שמצבה הרוחני של ארץ ישראל לא טובה נסע לצרפת ומשם לתוניס ומרוקו. אך בשנת ה'תשכ"ד (1964 למניינם) חזר רבנו לצמיתות לארץ ישראל וגר ביבנה ליד חותנו רבי אברהם אבוהצירא זצוק"ל ובשנת ה'תשל"ל עבר רבנו לגור בעיר נתיבות, בסוף ימיו לא הרגיש רבנו בטוב ובמוצצ"ק היו בני משפחתו סביב מיטתו ולפני פטירתו שמעו את רבנו אומר "תהא הליכתי כפרה לצרות עם ישראל" וביום ראשון בבוקר ד' שבט נסתלקה נשמתו של רבנו לגני מרומים והוא בן 94 בפטירתו ונטמן בעיר נתיבות שבדרום.

העלון להצלחתם של: אשד לב בן מאיה כל הישועות, אשור בן בתיה הצלחה בכל, בנימין בן חנה לאה שילך בדרך הישרה, ברה דליה בת נעימה נחת מהילדים, ברכה בת מול הצלחה בחינוך, ברכה חדוה בת עדנה דבורה נחת מהילדים שלום בית כל הישועות, ברכה כנרת בת שרה בריאות, בת שבע בת ברכה חדוה חינוך דרך ה'.
5

מאור ישראל

הרב ישראל לורי שליט"א
בסיני הקדומה בירושלים קול חי בתוכניתו של הרב בן לילו
כל יום חי בשבת 13:30

שאלה: אדם שמוכר בשר בהכשר שאינו חלק כמו דעת מרן רבי יוסף קארו, אבל תולה מודעה שכל הבשר חלק ולבסוף תפסו את אותו האדם על השקר שהבשר אינו חלק והלקוחות רוצים לתבוע את אותו אדם שיחזיר להם את כל הכסף שהרי שילמו עבור בשר חלק, האם יכולים לתבוע אותם על כך?

תשובה: היה נראה לומר שבוודאי שהצדק עם הקונים ויכולים לתבועו שיחזיר להם את הדמים שהרי זה מקח טעות לכל דבר שהרי הם קנו את הבשר על דעת שהוא חלק בית יוסף והוא שיקר אותם, ואם כן המקח צריך להיות בטל וחייב להחזיר להם את הכסף.

אבל איתא במשנה בבכורות דף ל"ז "השוטח את הפרה ומכרה ונדע שהיא טרפה מה שאכלו אכלו ומה שלא אכלו הם יחזירו לו את הבשר והוא יחזיר להם את הדמים, מכרוהו לעובד כוכבים או הטילוהו לכלבים ישלמו דמי טרפה". ע"כ וכך פסקו כל הראשונים הרמב"ם בהל' מכירה בפר' ט"ו הל' י"ב וכן הר"ף והרא"ש בפרק המוכר פרות.

וכן פסק מרן השו"ע בחוש"מ סי' רל"ד סעי' ב' וג' ומרן חילק ע"פ הפוסקים בין אם הדבר אסור מדין תורה שאז לעולם יהיה חייב להחזיר להם את הדמים ואפי' שאכלו כבר את הבשר, לבין אם האיסור מדברי סופרים שאז אם עדין הבשר קיים יחזיר למוכר את הבשר ויחזיר לו המוכר את הדמים, ואם אכל את הבשר אין המוכר צריך להחזיר הדמים. והוסיף שם הרמ"א ע"פ הריב"ש שהמוכר בהמה שלא נבדקה כראוי הוא איסור מדברי סופרים שהרי הבדיקה מדברי סופרים.

לפי' בנדון דידן אדם שאוכל בשר שאינו חלק (שאינו גלסט) ודאי שאינו עובר באיסור דאורייתא אלא באיסור מדברי סופרים.

תשובה: היה נראה לומר שבוודאי שהצדק עם הקונים ויכולים לתבועו שיחזיר להם את הדמים שהרי זה מקח טעות לכל דבר שהרי הם קנו את הבשר על דעת שהוא חלק בית יוסף והוא שיקר אותם, ואם כן המקח צריך להיות בטל וחייב להחזיר להם את הכסף.

אבל איתא במשנה בבכורות דף ל"ז "השוטח את הפרה ומכרה ונדע שהיא טרפה מה שאכלו אכלו ומה שלא אכלו הם יחזירו לו את הבשר והוא יחזיר להם את הדמים, מכרוהו לעובד כוכבים או הטילוהו לכלבים ישלמו דמי טרפה". ע"כ וכך פסקו כל הראשונים הרמב"ם בהל' מכירה בפר' ט"ו הל' י"ב וכן הר"ף והרא"ש בפרק המוכר פרות.

וכן פסק מרן השו"ע בחוש"מ סי' רל"ד סעי' ב' וג' ומרן חילק ע"פ הפוסקים בין אם הדבר אסור מדין תורה שאז לעולם יהיה חייב להחזיר להם את הדמים ואפי' שאכלו כבר את הבשר, לבין אם האיסור מדברי סופרים שאז אם עדין הבשר קיים יחזיר למוכר את הבשר ויחזיר לו המוכר את הדמים, ואם אכל את הבשר אין המוכר צריך להחזיר הדמים. והוסיף שם הרמ"א ע"פ הריב"ש שהמוכר בהמה שלא נבדקה כראוי הוא איסור מדברי סופרים שהרי הבדיקה מדברי סופרים.

לפי' בנדון דידן אדם שאוכל בשר שאינו חלק (שאינו גלסט) ודאי שאינו עובר באיסור דאורייתא אלא באיסור מדברי סופרים.

הלכות נשים

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במרכז הליכות ציבת סניף

שאלה: האם מותר לאישה לחתוך סלט דק דק בשבת או שמא יש בזה איסור טחינה?
תשובה: מותר לאישה לחתוך סלט דק דק בשבת וצריך ב' תנאים.

א. שלא תחתוך בכלי המיועד לכך כגון: מגרדת
ב. שתחתוך ותאכל לאלתר (מיד) ושיעור לאלתר שיהיה ממש סמוך לסעודה ואם הוא בתוך הסעודה יכולה לחתוך למשך כל הסעודה ואפילו שהסעודה מתארכת למשך כמה שעות. (חזון עובדיה חלק ד' עמוד רס"ה, הליכות עולם חלק ד' עמוד קט"ז).

שאלה: האם נשים חייבות בשלושה סעודות בשבת? והאם נשים חייבות בלחם משנה?
תשובה: הנה ידוע שחכמים תיקנו שלושה סעודות בשבת והסמיכו על הפסוק (פרשת בשלח ט"ו, כ"ה) "אכלוהו היום כי שבת היום, היום לא תמצאו בשדה" שנאמר בו ג' פעמים היום ומאנו למדו על ג' סעודות שאדם חייב בהם, וההלכה שבכל דיני שבת איש ואישה שווים, לכן גם הנשים חייבות בג' סעודות, ולדין של לחם משנה. תיקנו חכמים שאדם יבצע על שני כיכרות לחם בכל סעודה, מפני הנס שנעשה במדבר עם המן וידוע שאף נשים היו באותו הנס, ולכן גם הנשים חייבות בלחם משנה, ועל כן חייב בעל הבית לכוון להוציא ידי חובת המסובים גם בברכת המוציא וגם להוציא ידי חובת לחם משנה, וגם המסובים חייבים לכוון כן. (ילקוט יוסף שבת כ"א א' עמוד ש"ט)

שאלה: אישה שהלכה בגשם בשבת ונרטב לה המעיל, האם יכולה לשטוח אותו כדי לייבשו או שיש בזה משום מראית העין?
תשובה: ידוע שאין שוטחים בגדים רטובים בשבת והוא משום מראית העין שהרואים יחשדו שניבסם בשבת כמבואר בשו"ע (סימן ש"א סעיף מ"ז) ולכן אסור לשטוח את המעיל שנרטב בשבת, אלא שיכולה לשטוחו שלא כדרך בוש בגדים כגון: לורקו על המיטה או לשים במשענת של כסא ובכך אין איסור משום מראית העין.

שאלה: אישה ששותה מים לא לצימאון אלא כדי שלא לאבד נוזלים או לבלוע כדור האם צריכה לברך?
תשובה: הנה בדין זה הביא מרן השו"ע (בסימן ר"ד סעיף ז') שהשותה מים לצימאון מברך אבל אם לא לצימאון אלא להעביר טעם רע מפה אינו מברך לא לפניו ולא לאחריו, ואם כן גם בנדון שלנו אינה צריכה לברך כיוון שהיא שותה לא לצימאון, אבל אם שותה משקה אחר שיש לה מתקוות חייבת לברך כיוון שיש לה הנאה החייה.

שאלה: האם נשים חייבות בבירכת הגומל. והאם מותר לברך בלילה?
תשובה: נשים חייבות בברכת הגומל כדן אנשים, ולכתחילה אין לברך אלא ביום ובמקום צורך יכולה לברך גם בלילה (ברוך אומר סימן נ"ד).

סופרת

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים בנוייל:
betmaran1234@gmail.com

מהם התסמינים של סוכרת נעורים?

1. צמא מוגבר
3. איבוד משקל
4. עלייה בתיאבון
5. עייפות.
6. בחילות
7. ראייה מטושטשת

האם סוכרת נעורים היא מחלה מסוכנת?

עד לגילוי האינסולין מי שחלה בסוכרת נעורים היה מת בתוך זמן לא רב לאחר גילוי המחלה. כיום, כשהטיפול באינסולין הוא מתקדם מאוד, יכולים החולים ליהנות מתוחלת חיים ממושכת.

אם לא מטפלים במחלת הסוכרת, היא עלולה לגרום לסיבוכים ארוכי טווח כמו:

1. פגיעות בכלי דם (לדוגמה, טרשת עורקים מואצת שעלולה לגרום בעתיד לבעיות לב)
2. פגיעה בביניים באזור הרשתית שבשלב הסופי שלה עלולה לגרום לעיוורון
3. פגיעה חמורה בכליות עד איספיקת כליות
4. פגיעה בתחושה העצבית שעלולה להביא לפגיעות טראומטיות - בעיקר בכפות הרגליים בשל חוסר תחושה.
5. עלייה בשכיחות הזיהומים ובקושי רב יותר לרפאם - בשל הפגיעה בפעילות של מערכת החיסון

שבוע הבא נרחיב בע"ה על הטיפול במחלת הסוכרת

סוכרת נעורים

מהי סוכרת נעורים? כיצד היא נגרמת, מירידה בכמות האינסולין שמויצר בגוף או עקב ירידה ביכולת הגוף להשתמש באינסולין? איך מאבחנים סוכרת נעורים, ומהן הסיבות להופעת המחלה? למה צריכים להזריק אינסולין, ואילו סיבוכים עלולים להתפתח אם לא מקפידים על איזון?

מה קורה כשאין לנו מספיק אינסולין בגוף?

כאשר קיים מחסור באינסולין, או שתאי הגוף אינם מצליחים לנצל את האינסולין, נוצר מצב שבו רמת הסוכר בדם גבוהה מדי, אך רמת הסוכר בתאים נמוכה. הכליות מפנות את עודפי הסוכר מהדם, ואילו התאים נותרים ללא חומר הגלם החיוני לתפקודם התקין.

מהן הסיבות להופעת הסוכרת?

הסיבות להופעת הסוכרת אינן ידועות עד היום, אף שמדובר במחלה נפוצה מאוד שחוקרים רבים עמלים על פיצוח סודותיה. מניחים שישנם גורמים רבים המשפיעים על הופעת המחלה ובהן: תורשה, תזונה לקויה, תגובה של מערכת החיסון ומחלות נגיפיות.

מתי מופיעה?

סוכרת נעורים מופיעה בדרך כלל לפני גיל 30, והסובלים ממנה חייבים לקבל טיפול באינסולין. החוקרים מניחים שהגורם למחלה הוא הפרעה במערכת החיסון, שמסיבות לא ברורות פועלת נגד תאי הבלב המייצרים את האינסולין והורסת אותם. לכן ישנה ירידה בכמות האינסולין המופרשת - עד כדי העדר מוחלט של אינסולין מייצור עצמי של הגוף.

העלון להצלחתם של: בת שבע בת חביבה לעילוי נשמת, בתיה אסתר בת חוה חזרה בתשובה שלימה, בתיה בת קרן סולטנה נחת שילכו בדרך ה', בתיה בת רחל הצלחה בכל, גולן בן ירמך רונית קדושה, צניעות, אהבת התורה, פרנסה בנקל, בריאות הנפש והגוף, אבישג רוזה בת קורין צופיה נחת מכל יוצאי חלציהם.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב דרשויות "בית ספר" ומחבר סדרת הספרים "גור לרגל" ועוד...

טיפות זהב של אמונה

שאלה: מה ניתן לומר לאדם שחש כי בגלל צרותיו נגמרה לו האמונה?

תשובה: כמה אומלל יהודי החש שנגמרה אמונתו! המצבר שלנו מלא באמונה, וגם אם הוא נעול, אפשר לפותחו, ואם אין מפתח, אפשר לפרוץ.

משה רבינו שואל "למה הרעות לעם הזה? למה זה שלחתיני?". הקב"ה משיב לו (פי ביאור רש"י) "תראה את האבות הקדושים אברהם, יצחק ויעקב שלא הרהרו אחרי, 'התנהגתי איתם כמבטיח ואינו מקיים, נודר ולא משלם'".

אותנו מלמדים מגיל חינוך להאמין שכל דבר בא משמיים והכל לטובה. היתכן שמשה רבנו ירהר על ה'?! האם ה' צריך לתת לו מוסר מאבותיו, הרי הוא גדול המאמינים, לא קם נביא כמשה, ולא היה עניו כמוהו על פני האדמה?!

הביאור הוא, כמו שמביא המדרש בשמות רבה. חלילה שמשה הרהר אחרי ה', ולכן הגם שמידת הדין רצתה לפגוע בו, הקב"ה עצר אותה. מדוע? כי הקב"ה מעיד שמשה רבנו לא אמר את דבריו אלא בשביל ישראל.

משה רבנו טען: לא עלי אני שואל, אלא אני דואג לעם ישראל. הרי נכזבה השליחות, הם יקוששו קש לתבן ואת מתכונת הלבנים יתנו", וכך חלילה יאבדו את האמונה

ולא ייגאלו, כי אין ישראל נגאלים אלא בזכות האמונה, ככתוב ב"לקוט שמעוני". על כך משיב הקב"ה: אל תדאג, יש להם במצברים אמונה רבה. מדוע? "וארא אל אברהם, אל יצחק ואל יעקב". בני ישראל באו משרשי אבותיהם, הלמודים לא להרהר אחרי גם במצבים הכי חשוכים של "מבטיח ולא מקיים, נודר ולא משלם". אמנם נאמר על בני ישראל "ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה", אבל יש במצבריהם אמונה רבה.

זהו מסר לכל יהודי, שלעולם לא יחשוב שאמונתו כלתה. תמיד יהיו רגעים שאמונתו תתעורר בו ותרעננו במצבים החשוכים. רואים בחוש שכאשר האדם מט ליפול, אמונתו מתעוררת להקימו, ואז אין קץ לשכרו.

לא בכדי הקב"ה מביא לאדם מצבים חשוכים. אמנם האדם מביא רק טיפות של אמונה, אבל אלו טיפות של זהב שבונות לאדם כלים חזקים של אמונה. כאשר האדם נמצא בחשיכה, ולמרות הכל אינו מתפתה לחשוב שאמונתו הסתלקה, אלא משנה ומשתדל בכל כוחו להפעילה בקרבו, דווקא אז יש ערך עצום לכל טיפת אמונה שהאדם מגלה בקרבו בשעת החושך.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

הרב דניאל פנחסוב שליט"א
סדרה בכיר ומבית ללגיטימיות ורגילות

יעוץ נישואין

אשה שמתלוננת על קשייה

שאלה: בזמן אחרון אשתי מתלוננת הרבה על קשייה במקום עבודתה, עד שאני ובני הבית מרגישים שיש איזשהו לחץ ומתח בבית. כשניסיתי לשתוק ולא להגיב עד שיעבור זעם בתקווה שיבואו זמנים טובים יותר, למרבה הצער אשתי נעשית יותר ביקורתית ותלונתיה התרבו. וכשניסיתי לתת לה פתרונות ועצות חכמות כיצד להתגבר על הקשיים במקום עבודתה, הרגשתי שקשייה גברו ולא יצאה ממצוקותיה. א"כ מה עלי לעשות?

התשובה: הדבר הגורם לאשה יותר מכל להרגיש שבעלה קשור אליה הוא - 'הסכמה', שהוא בעצם אישור לתהליכי חשיבתה והזדהות עם הרגשותיה וקשייה, בכך היא חשה שהוא שותף איתה בקשייה והוא חלק בלתי נפרד ממנה.

יש מקרים, שהבעל יכול להבחין שאשתו דורשת שיקנה לה: בגד או רהיט או דבר מאכל, אולם כאשר הוא מסכים לקנות, פעמים שהיא חוזרת בה מדרישה, כי החפץ שהיא דרשה היה רק אמצעי להרגיש את הסכמתו עם רצונה, ובכך להרגיש את בעלה מחובר אליה. ובעצם האשה עורכת לבעלה מבחן כעין זה גם בתחומים נוספים, כשמרגישה שעדיין בעלה לא מחובר אליה מספיק, כי כל רצונה ותשוקתה היא כדי לראות שבעלה תומך בה נפשית ורגשית.

אפשר לזהות בצורה ברורה, בשוני ההסתכלותי בין הבעל לאשה, בעניין ההתחברות לקשייה האשה. שהאשה זקוקה להסכמה של בעלה שמכיר בכך שקשה לה, בעוד שהבעל זקוק מאד שרעייתו תספר לו עד כמה שטוב לה ולא את ההפך. אי התבונה

הנוצרת בין בעל לאשה בסתירה בין ציפיותיו לציפיותיה, נובעת מכך שהם אינם מבינים זה את זה. לא משום שהם "לא מתאימים", אלא משום שלכל אחד יש קודים פנימיים שונים שבורא עולם יצר אותם.

במצב של סתירה זו, הבעל הוא זה שצריך ויכול להתעלות מעל רגשותיו, ולאפשר לרעייתו לספר את מצוקותיה ולהגיב להן בהסכמה, בלי להכניס עצות לפתרון של קשיי רעייתו. הגם שאין הבעל חייב להסכים להתנהלות האשה ולסיבה שהביאה למצוקותיה, מ"מ נכון שבעלה יסכים, שאכן העובדות שהיא מספרת מלמדות על קשיים אמיתיים.

על כן, אין לתת עצות לאשה בזמן שהיא משדרת מצוקה, כי בכך היא מרגישה שבעלה לא שותף לקשייה, שכן ממבט של בעלה אין הקושי כ"כ נורא, שהרי יש פיתרון פשוט לבעייתה. ולכן חשוב מאוד להקשיב ולהזדהות עם קשייה, כדי שהאשה תרגיש שאיכפת לו ממנה ושותף הוא לתחושותיה.

ולמעשה הניסיון מלמד, שכלל שהאשה חשה יותר ויותר שבעלה מקבל ומאשר את תחושותיה, כך עוצמת קשייה פוחתת והולכת, ונעשית יותר שלווה ופחות ביקורתית, ורק אח"כ בעלה יכול אף לתת לה כמה עצות, כדי להקל יותר על קשייה. כי מאחר והאשה קיבלה את החיבור שרצתה מבעלה לתחושותיה, לא תהיה לה שום בעיה לשמוע אח"כ את עצותיו כדי להתחבר אליו ג"כ.

בכל שאלה וקושי ניתן להיוועץ אישית עם הרב
בין השעות 13:00-15:00 בטל' 0533165281

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יורד כרמל אתגרים בחינוך וסמינר החכמים קורות שקופים ברדיו 'קול חזן'

אתגרים בחינוך

בואו נהיה קצת אמריקאים

הנה כמה עובדות שאולי לא ידעתם על התנהלות הממשלה בארה"ב כלפי אזרחיה לאורך השנים: הידעתם שבאמריקה אין מושג כזה שניידת משטרה תעצור נהג סתם ככה לבדיקת רשיונות? ניידת תעצור נהג אך ורק אם ביצע עבירת תנועה. כלונו יודעים שכל מדינה מתקיימת על הכנסותיה ממיסים. האם ידעתם שבארה"ב אין השגחה צמודה של הממשל על הכנסותיו של האזרח? כל אזרח מגיע בסוף השנה מיוזמתו, והוא המדווח הבלעדי על רווחיו והוא המבצע את חישוב המס ומשלם אותו מיוזמתו... אמר לי פעם אזרח המדינה "כשאני ניגש לדווח לרשויות בסוף השנה, אני מרגיש כאילו אני נותן צדקה. הם אומרים בחיוך תודה ואני יודע שאם רק הייתי רוצה הייתי יכול פשוט להעלים כמה הכנסות שארצה, זו ממש צדקה עם המדינה..." ואז שאלתי אותו "אז מדוע באמת אינך מעלים קצת כסף לכיסך?" תשובתו הייתה כדלהלן: "אני כ"כ נהנה מתחושת האמון שהמדינה נותנת בי, כל כך מכבדים אותי ובאמת אינם מעלים בדעתם כי אני מסוגל לרמות את המדינה, זה נותן לי תחושה של מכובדות, תחושה נעימה, שכיף לחיות במדינה הזו ש"כ סומכת עליך. אני מרגיש כאילו לאכזב אותם ממני. אני מרגיש שמה שארוויח מהעלמות המס, הוא כלום ליד מה שאפסיד מהתחושה של

שבירת האמון שהמדינה נותנת בי. הם כל כך טובים, אני פשוט לא מסוגל לבגוד בהם". השיחה בינינו הסתיימה אבל אני נותרתי עם הרבה מחשבות בראש... אם רק היינו מאמצים לעצמנו את העיקרון הזה, הכל היה נראה אחרת. אם רק היינו נותנים אמון כזה בילדים שלנו, מביעים בפניהם כנות אמיתית שאנחנו באמת סומכים עליהם, שבאמת איננו מאמינים שהם מסוגלים לרמות אותנו, לעשות דברים מאחורי גבנו, אם רק היינו מוותרים על החשש להיות 'תמימים ונאיבים' מוותרים על כל המעקבים, הציטוטים, והבילוישים אחרים - או אז היינו מעניקים להם תחושה של מכובדות, תחושה שאנו סומכים עליהם והם פשוט לא היו מסוגלים לאכזב אותנו וגם אם החיים היו מזמנים להם כל מיני "רווחים" מהעלמות המס, הם היו בוחרים לוותר עליהם לטובת שמירת האמון שאנו נותנים בהם. והרווח הכי גדול שלנו היה שגם אם הילד כן נכשל, וכן עשה משהו מאחורי גבנו ואנו ב"תמימותנו" לא ידענו על כך - הילד היה מסתובב עם תחושה כ"כ רעה בלב, כ"כ היה לו קשה להביט בעיניו התמימות ולדעת שהוא מסתיר סוד בתוך ליבו, או אז היה הילד מסויט ומזוקק את בחירתו שלא לשתנות חטא זה לעולם. אין לך לימוד לקח בריא מזה. הלואי ונצליח!

לקביעת מפגשי ייעוץ עם הרב והזמנת הרצאות - אתגרים בחינוך 705-222-0583

העלון להצלחתם של: דבורה בת אסתר זרע צדיקים, דוד בן בתי הצלחה בכל, דוד בן חביבה אביבית יראת שמים בריאות, דוד בן נארי יראת שמים, שיקבע עיתים לתורה שיהיה תלמיד חכם, דוד בן קרן סולטנה נחת שילכו בדרך ה', דוד בן רחל הצלחה בישיבה ובלימוד ויהיה רגוע ושלו, אבישי בן דבורה אסתר כל הישועות.

מוזכר הרבנים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת 5293 * שלוחה 6 < 13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

פרק שישי

מדוע לא מעריכים אותי בעבודה?

תחום נוסף שבו אפשר לבחון את סוג האמונה שלנו הם היסורים. יהודי שבאים עליו יסורים שונים במקום עבודתו, למשל, לא מעריכים אותו מספיק מבחינה מקצועית, והמשכרת לא מספקת אותו, וגם עם החברים לעבודה אינו מסתדר, וכבר זמן רב הבטח לו קדום ועדין דוחים את הנושא. התגובה הטבעית תהיה אכזבה וכעס ואולי אף נסיון להתנגם בהם בחזרה כמעשיהם. לעמיתו המאמין היודע שהבורא יתברך הוא הגורם הבלעדי לדבר, מיד בודק עצמו אולי הקב"ה אינו מענין שאמשיך לעבד במקום העבודה הנוכחי משום שיש שם בעיה של צניעות, לשון הרע, אולי הוא עוסק בצרכיו האישיים בזמן העבודה, דבר שגורם לגול מבעל הבית. הקב"ה ברחמי הרבים שולח לו סימנים שהוא צריך לבדק ולתקן כי הבורא יתברך אוהב אותו באהבה אין סופית, וכל הסימנים שהוא שולח הם בשבילו וטובתו.

נמשיך בעוד דגמא בנושא הנהיגה. כל נהג שהתנסה בנהיגה בארצנו הקדושה יודע שקשה מאד להשאר רגוע על הכביש. כלם ממהרים וקולות הצופרים נשמעים בכל מקום ובכל זמן. המאמין יודע שגם אם עקפו אותו בפראות או שחסמו לו את היציאה מהחניה או שנכנסו לו לנתיב שנוסע בו, מאת השם היתה זאת, ואינו כועס ומשתדל לשמר על ארך-רוח ולהבין את רצון הבורא יתברך ממנו בשעה זו. הוא מאיר פנים לנהג השני ומודה בלבו לבורא יתברך שהביא לו את הנסיון הזה כדי להזכר במציאותו יתברך.

כעס שוה חסרון באמונה!

לפעמים אדם חוזר לביתו אחרי יום עבודה מפרך עיף ורעב ומוצא שהבית מבלגן ואין אכל מוכן. מיד מתעורר בלבו כעס על רעיתו, והוא טוען כלפיה: "אני עובד כל כך קשה להביא פרנסה לביתי, ואפלו אכל חם לא מגיע לי??? ישנם שני סוגי תגובות - האחד ירים את קולו ויצעק: "מדוע הבית מבלגן? מדוע אין אכל מוכן שאני מגיע? מה עשית כל היום בבית?" והשני לא ירים את קולו מחמת פחד

מאשתו או משום שאין דרכו להרים את קולו, אבל בתוכו הוא זועם: "אחרי כל מה שעשיתי עבורה, זה מה שמגיע לי?"

דגמה נוספת: ילד מתחצף לאביו אמו או רבו, והם כועסים וגוערים בו. ואף על פי שהם מצוים לחנכו, אינם אמורים לכעס. כעס זה נובע מהמחשבה: "איך הילד מעז להמרות את פי אחרי כל מה שנתתי לו? איך הוא לא נותן לי את הכבוד הראוי לי?" מדה זו נובעת מחסר הבנה שהכל קורה בהנהגתו של הבורא יתברך ולכן הוא כועס על השליח. הדבר דומה לכלב שמכים אותו באמצעות מקל. תגובתו המידית של הכלב היא לנסות לנשך את המקל. הוא איננו מבין שאם הוא רוצה שיפסקו ההכאות, עליו לפנות למחזיק המקל, הוא המחליט מתי הם יפסקו. כך גם אנחנו שכועסים על בני אדם שונים או על המחבלים שפוגעים באחינו בית ישראל. הם שוכחים פרט חשוב, שהם רק השליחים של הבורא יתברך. ככל שנבין דבר זה טוב יותר כך נראה את הבורא בכל פרט ופרט שקורא אתנו ונרגיש שלווים יותר שהרי הכל מגיע מאבא שאוהב.

מי צועק מהגרון של אשתך?

נכון הדבר שאלו דרגות גבוהות באמונה ועדין לא הרגלנו בהם, כך באמת חשבת לנצמתי בתחלה, אולם ככל שחזרתי על הדברים ושננתי לעצמי את המשפט שאמר דוד המלך ע"ה בזמן שקלל אותו שמעי בן גרא בשעה שברח מפני אבשלום בנו: "השם אמר לו קלל", ראיתי על עצמי שני גדול במדת הכעס. נזכרתי לעתים תכופות בתשובה שענה רב חשוב ליהודי שספר לו: "אשתי כל הזמן צועקת עלי". ענה לו הרב בחכמה: "תקשיב טוב לצעקות משום שהבורא יתברך מדבר אליך מתוך גרונה של אשתך".

לעמית זאת יהודי שעדין לא הבין שהכל בהנהגתו יתברך, פשוט ירתח מכעס על עצמו ועל אחרים: "איך עשיתי כזו טעות", "איך הוא עושה לי דבר כזה", "צריך להוריד אותו מהכביש"... ועוד כהנה וכהנה תגובות שבסופו של דבר פוגעות באדם עצמו.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

לרגל הילולת סידנא בבא סאלי זיע"א

שמחים אנו לבשר לציבור הרחב על מכירת הספר "סידנא בבא סאלי" לילדים ובני נוער ובו 25 סיפורים מדהימים על גודל קדושתו וגדולתו של הסבא קדישא רבי ישראל אבוהצירא זיע"א. ובוודאי שסיפורים אלו יקנו לילדים ובני הנוער את הרצון והתשוקה להתעלות בתורה ויראת שמים טהורה

אל תמססו!
מכירה חד פעמית!!

לרגל הילולת
במחיר מבע"ל!

להזמנות - 054-8536781

אם היו רשעים רוצים לעשות מזה רוח למות יקבצו עשורה אנשים לשרוף ויעשו תיקון לנסטר זה מועיל לו מאוד מאוד" (בעם רבי יהודה סמית וזק"ד)

השבוע יערכו אברכי "כולל בית מרן"
תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיומי מסכת
לעילוי נשמתם של:

שאול בן סאלמה

משה בן חסיבה

גם אתם יכולים לשמוח את נשמות יקורכם! למסירת שמות יקורכם התקשרו: *5290

העלון להצלחתם של: דינה נוי בת חוה להצלחה בכל העניינים, דליה בת חדית רפ"ש, אריכות ימים ושנים. גבריאל בן אהובה שכיהן שלום בית שפע נחת מכולם, אריאל בן חדית אריכות ימים, אריאל בת אסתר כל הישועות, אבישי בן זהבה כל הישועות, אבי אליאב בן לאה זיווג הגון.